

Sygn. akt IV U 380/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2018 roku

Sąd Rejonowy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Toruniu

w składzie: Przewodniczący: SSR Alina Kordus – Krajewska

Protokolant: stażysta Izabela Tarkowska

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2018 roku

sprawy z odwołania A. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.

o zasiłek pogrzebowy

w związku z odwołaniem od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T.

z dnia 21 lipca 2017 roku

orzeka:

I. Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 21 lipca 2017 roku w ten sposób, że przyznaje A. O. prawo do zasiłku pogrzebowego w wysokości 4000 zł (cztery tysiące złotych).

II. Zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

W dniu 23 sierpnia 2017 roku pełnomocnik A. O. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. o numerze (...) - (...) z dnia 21 lipca 2017 roku odmawiającej prawa do zasiłku pogrzebowego, zarzucając organowi błędną wykładnię treści przepisu art. 79 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Pełnomocnik wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i o zasądzenie od organu na rzecz odwołującej kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazano, że zaskarżoną decyzją organ odmówił przyznania odwołującej prawa do zasiłku pogrzebowego z tytułu organizacji pogrzebu osoby trzeciej, którą była B. R.. Zmarła nie była ubezpieczona, zaś jej najbliżsi krewni nie byli zainteresowani organizacją pochówku, dlatego organizacją pogrzebu zajęła się odwołująca. Organ miał odmówić przyznania zasiłku, wskazując, że odwołująca się nie jest osobą najbliższą w rozumieniu przepisów, a zmarła nie była objęta ubezpieczeniem społecznym. Pełnomocnik odwołującej podniósł natomiast, że art. 79 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wskazuje wprost na możliwość przyznania zasiłku osobie, która faktycznie pokryła koszty pogrzebu.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o oddalenie odwołania. Organ podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji, wskazując, że zmarła nie była objęta ubezpieczeniem społecznym, zaś A. O. nie może być uznana za członka rodziny osoby ubezpieczonej.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 22 czerwca 2017 roku zmarła B. R.. W chwili śmierci zmarła była rozwiedziona, zaś z żyjących członków rodziny pozostawiła po sobie dwójkę niepełnoletnich dzieci w wieku lat 17 i 13 oraz brata M. M..

dowód : odpis skrócony aktu urodzenia M. M., k. 47

kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu B. R., k. 5 akt ZUS

przesłuchanie A. O., k. 35, 00:19:35 - 00:25:48

W dacie zgonu B. R. nie była objęta ubezpieczeniem społecznym ani też nie pobierała emerytury lub renty i nie spełniała warunków do ich uzyskania i pobierania. Na dzień 22 czerwca 2017 roku ubezpieczeniem emerytalno-rentowym podlegał jej brat M. M..

okoliczności bezsporne

Ponieważ członkowie rodziny zmarłej nie byli zainteresowani organizacją jej pochówku, wszelkimi sprawami pogrzebowymi zajęła się jej przyjaciółka A. O.. Zorganizowała ona ceremonię pogrzebową, która odbyła się w dniu 24 czerwca 2017 roku na cmentarzu w K.. Z tytułu obsługi pogrzebowej prowadzonej przez firmę (...) poniosła koszty w wysokości 4.670 złotych. Nadto poniosła ona koszt wykonania usługi przez grabarza w wysokości 300 złotych.

dowód : zeznania świadka Ł. P., k. 34v, 00:12:28 - 00:18:21

przesłuchanie A. O., k. 35, 00:19:35 - 00:25:48

faktury, k. 7 i 8 akt ZUS

potwierdzenie przelewu, k. 7

W dniu 7 lipca 2017 roku A. O. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wnioski o zasiłek pogrzebowy. Decyzją ZUS z dnia 21 lipca 2017 roku odmówiono jej prawa do zasiłku pogrzebowego po B. R..

okoliczności bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był częściowo bezsporny, zaś częściowo został ustalony w oparciu o przywołane wyżej dowody. Po przeprowadzeniu tych dowodów organ rentowy przyznał, że A. O. poniosła koszty pogrzebu B. R. we wskazanej przez nią wysokości, a nadto nie zakwestionował faktu, iż M. M. był bratem zmarłej. Z uwagi na powyższe Sąd uznał cały zgromadzony materiał dowodowy za w pełni wiarygodny.

W odwołaniu zarzucono organowi błędną wykładnię przepisu art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z tym przepisem, w razie poniesienia kosztów pogrzebu przez inną osobę niż wymieniona w art. 77 ust. 1 pkt 4, pracodawcę, dom pomocy społecznej, gminę, powiat, osobę prawną kościoła lub związku wyznaniowego, zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości udokumentowanych kosztów pogrzebu, nie wyższej jednak niż określona w art. 80. Zdaniem odwołującej przepis ten wprost wskazuje na możliwość przyznania zasiłku osobie, która faktycznie pokryła koszty pogrzebu.

Przy wykładni art. 79 ust. 1 cyt. ustawy nie można abstrahować od treści pozostałych przepisów regulujących prawo do zasiłku pogrzebowego. W myśl art. 80 cyt. ustawy zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości 4.000 złotych. Przepis art. 78 ust. 1 wskazuje natomiast, że zasiłek pogrzebowy przysługuje osobie, która pokryła koszty pogrzebu, zaś ustęp 2 dodaje, że zasiłek pogrzebowy przysługuje również pracodawcy, domowi pomocy społecznej, gminie, powiatowi, osobie prawnej kościoła lub związku wyznaniowego, jeżeli pokryły koszty pogrzebu. Mając na uwadze fakt, że art. 78 ust. 2 i art. 79 ust. 1 ustawy wymieniają częściowo te same podmioty, którym przysługuje zasiłek pogrzebowy, stwierdzić należy, że przepis art. 79 ust. 1 należy wyklądać jako normę szczególną, która ogranicza

wysokość zasiłku pogrzebowego dla podmiotów w nim wymienionych do wysokości udokumentowanych kosztów pogrzebu nie wyższych niż określonych w art. 80, w przeciwieństwie do członków rodziny, którym zasiłek ten przysługuje zawsze w pełnej wysokości określonej w art. 80.

Stawiając w odwołaniu zarzut naruszenia art. 79 ust. 1 odwołująca ma jednak rację o tyle, że przepis ten dopuszcza przyznanie zasiłku pogrzebowego także osobie innej niż członkowi rodziny ubezpieczonego lub osoby pobierającej emeryturę lub rentę należącemu do kręgu osób wymienionych w art. 77 ust. 2 pkt 1-8 ustawy. Wykładnia taka koresponduje zresztą z treścią art. 78 ust. 1, który nie ogranicza kręgu osób, którym przysługuje zasiłek pogrzebowy, stawiając jedynie warunek pokrycia kosztów pogrzebu. W tej sytuacji należy stwierdzić, że art. 78 ust. 2 został wprowadzony po to, aby nie pozostawić wątpliwości, że wymienione w nim podmioty niebędące osobami fizycznymi również są uprawnione do zasiłku pogrzebowego.

Oznacza to, że skoro A. O. faktycznie pokryła koszty pogrzebu to jako osoba inna niż wymieniona w art. 77 ust. 1 pkt 4 ustawy była ona uprawniona do zasiłku pogrzebowego w wysokości udokumentowanych kosztów pogrzebu, nie wyższej jednak niż określona w art. 80, pod warunkiem jednak że zasiłek ten przysługiwał w razie śmierci B. R.. O kwestii tej stanowi art. 77 ust. 1 ustawy. W niniejszej sprawie nie ulegało wątpliwości, że zmarła nie spełniała żadnego z kryteriów określonych w punktach 1-3 tego przepisu, tj. nie była objęta ubezpieczeniem społecznym, nie pobierała emerytury lub renty ani też nie spełniała warunków do ich uzyskania i pobierania. W konsekwencji zasiłek pogrzebowy przysługiwać mógł w razie jej śmierci jedynie wówczas, jeśli którykolwiek z członków rodziny zmarłej wymieniony w art. 77 ust. 2 pkt 1-8 ustawy był objęty ubezpieczeniem albo pobierał emeryturę lub rentę, co przewiduje art. 77 ust. 1 pkt 4 ustawy.

W toku postępowania ustalono, że zmarła miała brata M. M., który z racji pozostawania w stosunku pracy jest objęty obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalno-rentowym. Skoro zatem jest on członkiem rodziny B. R. wymienionym w art. 77 ust. 2 pkt 5 ustawy, to oznacza to, że na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 4 ustawy w razie jej śmierci przysługuje zasiłek pogrzebowy.

Trzeba podkreślić, że przepis art. 77 cyt. ustawy wskazuje kiedy przysługuje zasiłek pogrzebowy, natomiast dalsze przepisy art. 78 i 79 określają komu przysługuje.

Uregulowania dotyczą odrębnych przesłanek i z treści w/w przepisów nie można wyciągnąć wniosku, że wnioskodawczyni przysługiwałby zasiłek pogrzebowy tylko gdyby była członkiem rodziny zmarłej określonym w art. 77 ust. 2 cyt. ustawy. Sąd znalazł taki pogląd w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie w sprawie III AUa 1552/01, lecz nie koresponduje on z tezą w/w orzeczenia. Ponadto stan faktyczny w/w sprawie dotyczył osoby, która nie miała ubezpieczonych członków rodziny wymienionych w art. 77 ust. 2 cyt. ustawy.

A. O. udokumentowała koszty pogrzebu w łącznej wysokości 4.970 złotych, jednak z uwagi na ograniczenie wysokości zasiłku określone w art. 79 ust. 1 w zw. z art. 80 ustawy przysługiwał jej zasiłek w wysokości 4.000 złotych. W takiej wysokości została określona przez wnioskodawczynię wartość przedmiotu sporu.

Mając na uwadze powyższe rozważania, w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 2 kpc na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 77 ust. 2 pkt 5, art. 78 ust. 1 i art. 79 ust. 1 w zw. z art. 80 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. u. z 2017 r. poz. 1383), Sąd zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z dnia 21 lipca 2017 roku w ten sposób że przyznał A. O. prawo do zasiłku pogrzebowego w wysokości 4.000 złotych.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 ust. 1 i 3 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. A. O. wygrała sprawę, dlatego należał się jej zwrot poniesionych kosztów, na które złożyło się wynagrodzenie jej pełnomocnika procesowego w wysokości 180 złotych ustalone na podstawie § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 615 z późn. zm.).